

Csilla Egyed

*Doktorska šola za zdravstvene vede, Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Pecu, Madžarska;
Medicinska fakulteta Univerze v Pecu, Oddelek za jezike v biomedicini in komunikacijo, Madžarska*

Judit Diána Fekete

Medicinska fakulteta Univerze v Pecu, Oddelek za jezike v biomedicini in komunikacijo, Madžarska

Róbert Herold

Medicinska fakulteta Univerze v Pecu, Oddelek za psihiatrijo in psihoterapijo, Madžarska

Anikó Hambuch

Medicinska fakulteta Univerze v Pecu, Oddelek za jezike v biomedicini in komunikacijo, Madžarska

Jezikovne značilnosti komunikacije shizofrenih bolnikov v vodenih intervjujih – študija primera funkcionalne jezikovne rabe

Pričujoča študija primera prinaša preliminarne rezultate interdisciplinarne raziskave na področju komunikacije med zdravnikom in bolnikom. Analiza diskurza je še posebej pomembna v kontekstu psihoterapevtskih srečanj, kjer je uspešnost komunikacije in posledično tudi terapije v veliki meri odvisna od bolnikove zmožnosti mentalizacije oziroma ustreznega razumevanja lastnega in sogovornikovega notranjega mentalnega stanja. Številne študije so pokazale, da imajo shizofreni bolniki mentalizacijske pomanjkljivosti, ki se lahko odražajo v njihovi jezikovni rabi. Pričujoča študija primera temelji na vodenih intervjujih o Hemingwayevi kratki zgodbi z naslovom »Konec nečesa« doktorske študentke psihologije z bolnikom s shizofrenijo ter ločeno še s kontrolnim udeležencem. Prispevek prinaša funkcionalno jezikovno analizo teh dialogov, pri čemer se osredotoča na deiktčne izraze, in želi na ta način opisati jezikovno rabo shizofrenih bolnikov. Ugotovitve kažejo na blage oblike pomanjkljivosti na mikrojezikovni ravni, medtem ko so pomanjkljivosti na makrojezikovni ravni precej izrazitejše, kar vključuje kazalne izraze in Griceove pogovorne maksime. Avtorji upajo, da bodo njihove ugotovitve prispevale k globljemu razumevanju pragmatičnih vidikov jezikovne rabe bolnikov z duševnimi motnjami ter na ta način k boljšemu uspehu psihoterapevtskih srečanj.

Ključne besede: komunikacija med zdravnikom in bolnikom, shizofreni govor, mentalizacija, deiksis, funkcionalna pragmatika, kratke zgodbe